

Tulevaisuusvaliokunta

Perjantai 24.10.2025 klo 10.00—10.47

Läsnä

puheenjohtaja Anna Kontula vas
varapuheenjohtaja Timo Harakka sd
jäsen Kaisa Garedeu ps (1, 2) (3 osittain)
jäsen Lotta Hamari sd
jäsen Harry Harkimo liik (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Ville Kaunisto kok
jäsen Terhi Koulumies kok
jäsen Sheikki Laakso ps
jäsen Niina Malm sd (1, 2, 3, 4) (5 osittain)
jäsen Krista Mikkonen vihr
jäsen Olga Oinas-Panuma kesk
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Martin Paasi kok
jäsen Päivi Räsänen kd (4, 5, 6, 7) (3 osittain)
jäsen Ville Vähämäki ps (5, 6, 7) (4 osittain)
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok

Sihteeri

valiokuntaneuvos Olli Hietanen

Valiokunnan pysyvä asiantuntija

Maria Höyssä

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 14 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026

Hallituksen esitys HE 99/2025 vp

Lisäselvitys HE 99/2025 vp TuV 24.10.2025 valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto ; A 3
Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026 ; B
3

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

Hyväksytty
3.0

Pöytäkirja TuVP 39/2025 vp

- valtiovarainministeriö, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti korvata kohdan 3 jälkimmäisen sisennetyn kappaleen viimeisen sanan ”momentit” sanalla ”panostukset”.

Valiokunta päätti yksimielisesti korvata kohdan 11 toisen sisennetyn kappaleen viimeisessä virkkeessä olevan muotoilun ”hajauttamaan ja keskittämään” sanalla ”muuttamaan”.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta neuvoston EuroHPC-asetuksen muuttamiseksi

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 42/2025 vp

Muu asiakirja U 42_2025vp_pöytäkirjakannanotto.pdf ; A 4

Sihteeri esitteli luonnoksen valiokunnan kannanotoksi.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi luonnoksen valiokunnan kannanotoksi muutettuna.

Valiokunta päätti yksimielisesti korvata viimeisen kappaleen viimeisestä virkkeestä sanan ”data-avaruuksien” sanalla ”data-tilojen”.

Valiokunta hyväksyi kannanoton: Tulevaisuusvaliokunta muistuttaa, että valiokunta on tehnyt EuroHPC-asetuksesta pöytäkirjakannanoton jo aiemminkin (TuVP 20/2024 vp, § 4) ja että tuo kannanotto on edelleen ajankohtainen.

Tulevaisuusvaliokunta on tällä vaalikaudella tehnyt selvityksen muun muassa kvanttiturvallisesta internetistä (TuVJ 2/2025 vp) sekä lohkoketjuteknologioiden yhteiskunnallisista vaikutuksista (TuVJ 3/2025 vp). Tätä pöytäkirjakannanottoa varten TuV kuuli myös CSC - Tieteen tietotekniikan keskus Oy:tä.

Pöytäkirja TuVP 39/2025 vp

Tulevaisuusvaliokunta yhtyy valtioneuvoston kirjelmässä esitettyyn Suomen kantaan ja nostaa lisäksi esiin seuraavat näkökohdat.

Suomelle tärkeää on kvanttiteknologian tutkimus- ja innovaatiotoiminnan osaamisen ja resurssien painottaminen EuroHPC-asetusehdotuksessa, jotta EuroHPC-yhteisyritys saa mahdollisimman hyvät edellytykset toteuttaa EU:n vahvuuksiin nojaavan Euroopan kvanttistrategian toimeenpanoa. LUMI-tekoälytehtaan ja sen yhteydessä toimivan LUMI-IQ -alustan myötä Suomeen on rakentumassa maailman edistynein kvanttikiihdytetty suurteholaskentaa ja tekoälyä hyödyntävä tutkimusinfrastruktuuri, joka on myös erittäin energiatehokas.

Valiokunta korostaa erityisesti CSC - Tieteen tietotekniikan keskuksen huomiota siitä, että Eurooppa ei tällä hetkellä hyödy arvонуontimielessä omien kansalaistensa tuottamasta vapaasti internetissä olevasta datasta, eikä se myöskään kykene riittävän tehokkaasti suojelemaan kansalaisiaan datavuotojen haitallisilta vaikutuksilta. Asia on oleellinen Euroopan kilpailukyvyyn, teknologisen suvereniteetin ja turvallisuuden näkökulmista. Tilanteen muuttamiseksi tarvitaan määrätietoisia toimenpiteitä yhteisten eurooppalaisten datainfrastruktuurien, dataosaamisen ja datan omistajuuden vahvistamiseksi sekä jo olemassa olevien eurooppalaisten data-tilojen (ml. European Open Science Cloud, EOSC) sekä kehitteillä olevan avoimen eurooppalaisen verkkohakemiston (Open Web Search) täysimääräistä hyödyntämistä ja jatkokehittämistä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Tulevaisuusvaliokunnan selvityshankkeet 2023 – 2027

Valiokunnan oma asia O 9/2023 vp

Asiantuntijalausunto O 9/2023 vp TuV 24.10.2025 valtiovarainministeriö Asiantuntijalausunto ; A 5
Muu asiakirja Kutsu_julkistamistilaisuuteen_INTUIT_kokoukseen.pdf ; B 5
Muu asiakirja Kutsu_julkistamistilaisuuteen_Lasten_nuorten_ja_perheiden_tulevaisuus_kokoukseen.pdf ; C 5
Muu asiakirja Kutsu_julkistamistilaisuuteen_Tulevaisuusüsko_ja_sukupolvien_tasa-arvo_kokoukseen.pdf ; D 5

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

Tulevaisuusvaliokunnan Alueiden tulevaisuus -ohjausryhmä
- valtiovarainministeriö, liite

Merkittiin tiedoksi tulevaisuusvaliokunnan Ylikulutus-ohjausryhmän kokous pe 24.10.2025 klo 9.00. Kuultavana professori Arto O. Salonen, Itä-Suomen yliopisto.

Ohjausryhmien raporttien julkistamistilaisuudet. Liitteet.

6. Muut asiat

Esityslistan liite OHJELMALUONNOS_Demokratia ja ennakointi -seminaari 27.11.2025.pdf ; A 6

Pöytäkirja TuVP 39/2025 vp

Tulevaisuusvaliokunnan osallistuminen Demokratia ja ennakointi -seminaariin 27.11.2025. Kommenttipuheenvuoro: ed. Paasi, panelisti: vpj. Harakka. Liite.

Annettiin tiedoksi, että vpj. Harakka tapaa 29.10.2025 Saksan suurlähetystön illallisella kansanedustaja Ralph Brinkhausin (CDU). Vierailun aiheena ovat mm. strateginen ennakointi ja digitalisaatio.

7. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 5.11.2025 klo 9.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Olli Hietanen